

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **S., pobočka L., D.,**
X. L., proti odporcovi:
JUDr. D. V., L., 974 01 Banská Bystrica, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu M. s. r. o.,
Ul. X., 987 01 Poltár, IČO:
X., zastúpeného JUDr. F. V., advokátom, H., 974 01 Banská Bystrica, o určenie poradia
pohľadávky vo výške 1 206 869 Sk s prísl., vedenej na Okresnom súde v Banskej Bystrici pod
č. k. 61 Cbi 3/2006, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej
Bystrici zo dňa 7. novembra 2007 č. k. 25 CoKR/11/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e .**

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy dovolacieho konania 15 428 Sk
na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa zamietol návrh o určenie, že pohľadávka navrhovateľa prihlásená
vo výške 1 206 869 Sk ako výplata dávok z garančného fondu sa považuje za pohľadávku
proti podstate a žalovaná správkyňa konkurznej podstaty je povinná uspokojiť ju z výťažku
zo speňaženia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľovi podaním žiadosti
zamestnancov úpadcu o výplatu dávok z garančného fondu vznikla pohľadávka po vyhlásení
konkurzu a navrhovateľovi vznikla povinnosť namiesto úpadcu ako platobne neschopného
zamestnávateľa vyplatiť zamestnancom úpadcu mzdové nároky. Táto pohľadávka je
jednoznačne budúcou pohľadávkou navrhovateľa, pretože vznikla po vyhlásení konkurzu,
a to z dôvodu plnenia mzdových nárokov zamestnancov úpadcu namiesto úpadcu zo strany

navrhovateľa. Budúce pohľadávky sú zo zákona vylúčené ako pohľadávky proti podstate a uplatňujú sa v konkurznom konaní prihláškou. Navrhovateľovi preto vznikla pohľadávka podľa § 148 ods.3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom zabezpečení po vyhlásení konkurzu, ako budúca pohľadávka, ktorá sa prihlasuje ako podmienená pohľadávka a je priamo zo zákona vylúčená ako pohľadávka proti podstate, preto súd návrh na určenie, že uplatnená pohľadávka 1 206 869 Sk je pohľadávkou proti podstate, zamietol.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že rozsudok vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Výplata dávok z garančného fondu je viazaná na platobnú neschopnosť zamestnávateľa a k vzniku pohľadávky teda môže dôjsť len po vyhlásení konkurzu. Nesúhlasí však so záverom súdu prvého stupňa, že predmetná pohľadávka je podmienenou pohľadávkou, pretože podmienené pohľadávky sú tie, ktoré vznikli z podmienených právnych úkonov upravených v § 36 Občianskeho zákonníka a závisia od neistej skutočnosti, o ktorej účastníci právneho úkonu nevedia, či sa splní, a kedy sa splní. Takouto podmienenou pohľadávkou nie je uplatnená pohľadávka navrhovateľa, pretože plnenie navrhovateľa podľa zákona o sociálnom poistení nie je plnením záväzku namiesto úpadcu, je to splnenie záväzku navrhovateľa voči zamestnancom úpadcu z titulu poistenia. Navrhol preto rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací o odvolaní navrhovateľa rozhodol tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a pripustil proti nemu dovolanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že navrhovateľ vyplatil dávky garančného poistenia až po vyhlásení konkurzu a podľa § 148 ods. 3 zákona o sociálnom poistení vyplatením dávky garančného poistenia sa stal veriteľom úpadcu. I napriek tomu, že táto pohľadávka navrhovateľa vznikla po vyhlásení konkurzu, netýka sa správy a speňažovania majetku, ktorý podlieha konkurzu a nepatrí ani medzi pohľadávky proti podstate, ktoré sú uvedené v taxatívnom výpočte v § 87 ods. 1 a 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii a nejde ani o ďalšie nároky zamestnancov úpadcu z pracovných zmlúv alebo dohôd o prácach uzatvorených mimo pracovného pomeru. Súd prvého stupňa preto správne považoval uplatnenú pohľadávkou navrhovateľa za budúcu pohľadávkou, ktorá sa prihlasuje podľa § 28 ods. 4 ZoKR ako podmienená pohľadávka. Pretože úpadca nesplnil svoje povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov, navrhovateľ bol povinný plniť dávky z titulu osobitného sociálneho poistenia, pretože garančne poistený je zamestnávateľ v zmysle § 18 zákona o sociálnom poistení. Pokiaľ by zamestnávateľ plnil svoje záväzky, nevznikla by navrhovateľovi povinnosť plniť z garančného poistenia a nestal by sa veriteľom úpadcu. Preto je potrebné považovať pohľadávkou navrhovateľa za takú pohľadávkou, ktorá aj keď vznikla po

vyhlásení konkurzu, vznikla z toho dôvodu, že navrhovateľ plnil záväzok za úpadcu. Otázku, či uplatnená pohľadávka navrhovateľa je pohľadávkou proti podstate, považoval odvolací súd za otázku zásadného právneho významu, ide o precedenčné rozhodnutie, v ktorom sa rieši možnosť a spôsob uplatňovania pohľadávok Sociálnej poisťovne, preto proti potvrdzujúcemu rozsudku pripustil dovolanie.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v tom, že pohľadávkou navrhovateľa vzniknutú výplatou dávky z garančného fondu nie je možné zaradiť ako pohľadávkou proti podstate, a že túto pohľadávkou klasifikovali ako podmienenú pohľadávkou, resp. budúcu pohľadávkou. Za podmienené pohľadávky podľa § 28 ods. 3 ZoKR sa považujú pohľadávky, ktorých vznik je viazaný na splnenie podmienky podľa § 36 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Pod pojmom podmienka sa rozumie vedľajšie ustanovenie v právnom úkone, ktorým sa právne následky úkonu robia závislé od neistej skutočnosti, o ktorej účastníci právneho úkonu nevedia s istotou predpokladať, či sa splní, ani kedy sa splní. O výplate dávok z garančného poistenia nemožno tvrdiť, že ide o nejasnú skutočnosť, o ktorej nemožno predpokladať, či sa splní, a kedy sa splní, nakoľko priamo zákon o sociálnom poistení ustanovuje, že k vzniku tejto pohľadávky dochádza priamo zo zákona a po vyhlásení konkurzu. Taktiež nie je správne posúdenie súdov, že výplata dávok zo strany navrhovateľa je plnením záväzku navrhovateľa namiesto úpadcu. Zásadné pochybenie pri interpretácii ustanovenia § 87 ods. 1 a 2 ZoKR vidí navrhovateľ v tom, keď obidva sudy uviedli, že pohľadávky proti podstate sú v § 87 ods. 1 a 2 ZoKR určené taxatívne. Z hľadiska explicitného výkladu právnej normy to tak nie je a výpočet pohľadávok proti podstate je v § 87 ods. 2 ZoKR uvedený len príkladmo s možnosťou subsumpcie aj pohľadávok vzniknutých výplatou dávok z garančného poistenia medzi pohľadávky proti podstate. Navrhovateľ preto navrhuje dovolaciemu súdu zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa uviedol, že tvrdenia navrhovateľa v dovolaní nepovažuje za správne, a preto navrhuje dovolanie zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, voči ktorému je dovolanie prípustné (§ 238 ods. 3 O. s. p.), prejednal vec podľa § 242 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 243a ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že

dovolanie nemá náležitosti podľa § 241 ods. 1 O. s. p., preto podľa § 104 ods. 2 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243c O. s. p. dovolacie konanie zastavil.

Podľa § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.

Podľa § 241 ods. 4 O. s. p., súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné dovolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahuje náležitosti podľa § 241 ods. 1 O. s. p., v určenej lehote doplnil alebo opravil.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dovolanie písomným podaním z 19. decembra 2007, konal za neho Ing. J. F. riaditeľ pobočky L.. K dovolaniu nebolo pripojené žiadne splnomocnenie na zastupovanie. Súd prvého stupňa vyzval navrhovateľa výzvou zo 7. 1. 2008, aby podľa § 241 ods. 1 O. s. p. predložil súdu v lehote 10 dní splnomocnenie alebo poverenie pre zamestnanca navrhovateľa, ktorý má právnické vzdelanie, a ktorý bude za navrhovateľa konať v dovolacom konaní. Navrhovateľ na základe tejto výzvy, predložil súdu prvého stupňa poverenie pre zamestnanca, ktorý bude konať v dovolacom konaní za navrhovateľa, a to pre M. K., bytom L., M.. Súd prvého stupňa opäť vyzval navrhovateľa, aby predložil súdu prvého stupňa také splnomocnenie alebo poverenie pre zamestnanca M. K., z ktorého bude vyplývať jeho právnické vzdelanie tak, ako to vyžaduje § 241 ods. 1 O. s. p. pre dovolacie konanie. Z predloženého poverenia to nevyplýva. Navrhovateľ na túto výzvu reagoval tým, že zaslal súdu prvého stupňa overenú fotokópiu diplomu M. K. z Vysokej školy zboru národnej bezpečnosti v H., Fakulty ochrany štátnej hranice.

Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii, Slovenská advokátska komora zapíše do zoznamu advokátov na písomnú žiadosť do 2 mesiacov odo dňa jej obdržania toho, kto získal vysokoškolské vzdelanie v magisterskom štúdiu v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má nostrifikovaný doklad o získaní právnického vzdelania na vysokej škole v zahraničí.

Zákon v citovanom ustanovení § 241 ods. 1 O. s. p. vyžaduje povinné zastúpenie dovolateľa, ktorý nemá právnické vzdelanie alebo, u ktorého toto vzdelanie nedosiahol jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná, advokátom. Ide o zvláštnu podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok možno odstrániť. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, súd konanie podľa § 104 ods. 2 O. s. p. zastaví.

Navrhovateľ na výzvu súdu prvého stupňa na odstránenie väd dovolania v povinnom zastúpení dovolateľa, nepredložil doklad o tom, že jeho poverený zamestnanec M. K. má právnické vzdelanie. Poverený zamestnanec dovolateľa má mať v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p. také vzdelanie ako advokát, ak dovolateľ nie je zastúpený priamo advokátom. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 1 písm. b/ zákona o advokácii vyplýva, aké vzdelanie má mať advokát – vysokoškolské vzdelanie v magisterskom štúdiu v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy. Za právnické vzdelanie nie je možné považovať ukončené štúdium na Vysokej škole Zboru národnej bezpečnosti na Fakulte ochrany štátnej hranice v odbore právnom.

Keďže na výzvu súdu prvého stupňa podľa § 241 ods. 1 O. s. p. navrhovateľ neodstránil túto vadu dovolacieho konania a nepredložil doklad o tom, že jeho poverený zamestnanec M. K. má právnické vzdelanie, nebola splnená podmienka pre dovolacie konanie. Dovolací súd preto podľa § 104 ods. 2 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243c O. s. p. dovolacie konanie zastavil.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 a § 146 ods. 2 O. s. p. tak, že priznal odporcovi náhradu trov konania 15 428 Sk, pretože navrhovateľ svojim správaním – neodstránením väd dovolania, zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť a odporcovi vznikli trovy dovolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu, podľa § 9 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, zo základu 1 206 869 Sk vo výške 15 250 Sk a paušálna náhrada výdavkov podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške 178 Sk.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. septembra 2008

**JUDr. Alena Priecelová, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.